

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Juvenilis sagacitas senili experientiae præposita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Nescio quid tecum græve cornicaris, inepte.

A Id Græce κωμίζεις, de garrientibus.

TABELLARIII FIDES. CAP. XXXI.

S Edenim, ea quæ ad Crocodilorum urbem supra sepulchrum quoddam Cornix in columna sublata erat, fidelem operam in tabellario munere præstitam indicabat: hujusmodi enim honos & sepulchri & columnæ habitus est olim Cornici à Marrhe Ægyptiorum rege, quod munus id diligenter obivisset, quo volandum, aut ubi sistendum, summa docilitate producta. Sepulchrum id visebatur ad paludem Myridis appellatum.

PROSPERITAS VITÆ. CAP. XXXII.

Iustum vitæ spatium ab homine feliciter decursum, Ægyptii sacerdotes hieroglyphice tunc intelligendum proponebant, cum Cornicem vita functum figurarent. Vivere enim Cornices, multos dicuntur in annos: & Lucretius, Cornicum secla vetusta dixit. Compertum vero est ex alitis hujus vivacitate, carnes etiam ejus in cibum sumptas, non tantum ad diuturniorem vitam conferre, verum etiã in longissimis morbis, & carnes esse, & nidum contritum illinere utilissimum. Quod autem tradiderunt Ægyptii centum eas annos superare, animadvertendum est, annos, de quibus sacerdotes illi mentionem faciunt, quadriennes esse singulos, ratione à Sotheos ortu supputata: quatenus scilicet superantibus unoquoque anno solari horis sex, integer demum dies unus, qui apud nos intercalaris habetur, apud illos integrum & perfectum annum absolvit. Quare qui annos eas fere quingentos vivere dixerunt, haud ita multum diversi abeunt ab Ægyptiis. Neque me præterit, Aristotelem arbitratum, nullum animal hominẽ diutius vivere præter Elephantum: quod si ad hujus ætatis spatia referamus, brevissima admodum erit vivaciorum animalium vita. Cæterum Ægyptiorum traditioni subscribunt plerique authores minime contemnendi, acceptissimumque illud apud omnes dictum, Cornice vivacior: ut non temere mihi videatur Hesiodus scripsisse:

ὄντια τῶν ζῴων ἡρώτα ἰσχυρὰ λακέρυζα κορώνη ἀνδρῶν ἡρώτα.

Lib. 5. Quot annos vivat Cornix.

Citatur à Plutarcho. Περὶ τῶν τετρακοσίων.

C Et reliqua de animalium ætatibus ex gravissimis authoribus exploratissima. Quem secutus Plutarchus eo opusculo, quo bruta etiam ratione uti disserit, ὡν ἐκάστης, Φησὶ, ἀνδοποζένη ἀπὸ τῶν, ἔκ ὀλίγου χρόνον, ἀλλὰ ἐνεία χρηστεύσει ἡρώτα ἀνδρώπων, quarũ uniuscujusq; vir si occubuerit, non breve temporis spatium, sed novem hominum ætates vidua permaneat. Theon tamẽ in Arati carmine ἐνεα γηγ. κορώνη non pro novem ætatibus, sed pro multis accipiendum censet, esseque tantundem ac si πελὺ γηγ. κορώνη dixisset: eam enim esse novenarii numeri vim, ut pro multitudine accipiatur, de quo etiam in caudam Scorpii disputatum à nobis est, super Nicandri versu. Quinque itidem ætates hominum Cornicem vivere legas apud Aristophanem. Psalmodographus autem intra octoginta annos plurimum ætatem hominis conclusit, quæ summa in Cornice esset quadringentorum annorum. Atqui receptum est apud nostros ex Divinis Hebræorum literis, aliquos noningentos circiter annos pervixisse, qui, ut etiam ad veterem Ægyptiorum rationem supputentur, quadrimensibus annis ad calculum reductis, ut nonnulli accipiunt, erunt omnino anni rationis nostræ multo plures, quam nunc vivitur. Sed ut sacra mista faciamus, quorum fides à Theologis absque controversia est accipienda, nonne Seras adhuc populos supra CCC. annos vivere prædicant? Quare si fides rerum scriptoribus adhibeatur, nihil hic diversum ab aliis allatum ab Aristotele fatendum erit: si modo is nullum animal hominẽ diutius vivere professus est. Sed fuerit varia annorum ratio pro locorum & gentium institutis, dummodo uno aauthorum omnium consensu Cornix vivacissima reperiatur.

Ter tria secla hominis transmittit garrula cornix. Quatuor at pervexit cornix temporis ætas.

Multum senescens cornicem. Cicero pro Murana. Et pro Flacco. Macro. lib. Saturni. D. Hiero. 2. adversus Rufinum.

JUVENILIS SAGACITAS SENILI EXPERIENTIÆ

PRÆPOSITA.

CAP. XXXIII.

Illud ad hanc materiam facit, quod hujus vivacitatis ergo proverbium factum ajuunt, Cornicis oculo confingere, quo Cicero, Macrobius, & D. etiam Hieronymus usi sunt, volentes antiquitati vel

Proverb. 1. tuncque applicatio.

subla-

tublatam, vel diminutam auctoritatem novo juniorum invento commonstrare. Porro Ciceronianum illud pro L. Muræna, *Inventus est scriba quidam Gn. Flavius, qui Cornicum oculos confixerit*: eo spectat, ut invenisse eum rationem ostendat, qua legem sacrorumque interpretibus auctoritatem & existimationem imminueret, cum eo præcipue nomine colerentur à rudi populo, quod fastis diebus pene singulis ab eis petendi essent, ut ex ejus arcani peritia cognitioneque crederent, suamque illam scientiam magis ac magis populo venditarent: is verò cum singulis diebus ediscendos fastos populo publicasset, re jam divulgata pervicit, ut in minori deinceps pretio sacrorum interpretes haberentur, atque ita confilia eorum de tuenda existimatione prorsus evertit, Cornicumque demum oculos confixit, fama per magnam invidiam sibi comparata. Quod vero ad mentis pravitatem pertinet, ibi Propertius tangit, ubi de lenæ cujusdam ingenio & sagacitate disserit, pluribusque ejus vafra mentis & impoliti enarratis, ut uno omnia verbo claudat, ait:

Posses & attentos asu cecare maritos,

Cornicum immeritas eruit ungue genas.

Sumptum ex historia, quod Areopagita puerum damnaverunt, propterea quod is Cornicum oculos studiosius erueret, perniciosissimæ mentis id signum esse judicantes, quæ multis malo futura esset, si adolevisset.

INQUIETUDO. CAP. XXXIV.

Horus hominem in assiduo motu, mentisque agitatione ita versatum, ut neque dum cibum cepit interquiescat, per Cornicis pullos significari tradit. At rectius per Cornicem, & duos illos pullos suos dixerimus: hæc enim volans, volantes idem idem pullos aliquamdiu pascit. Nihil vero magis negotiosum hominem indicat, quam & rerum satagere: & nihilofecius interim aliquid labere.

HYEMS. CAP. XXXV.

A pud Hesiodum Cornix est hyemis symbolum, ut ejus interpretes eo versu tradit:

Μήτοι ἐφεισομένη κρώκη λακκουζα κροῶν.

quod ita Maro transtulit.

Tum Cornix plena pluviam vocat improba voce,

Et sola in sicca secum spatatur arena.

Apertius Euphorion: *ὑπεροδύτης ἴτε κρώξαι κροῶν*

DE PASSERERE. CAP. XXXVI.

Longe diversum à Cornice Passeris est ingenium, ac perinde vitæ brevitatis angustissima: Passerum enim mares anno diutius durare non posse compertum est, cuius rei causa salacitas incognitissima, quæ tot hominum etiam ante diem effectos exhaustosque viribus tradit sententi.

ANNUM VITÆ TEMPUS. CAP. XXXVII

Sedenim & Ægyptii, & aliæ quoque nationes, tempus annum per Passeris hieroglyphicum innotuerunt. Nam & Calchas, in artificio augurandi genere celeberrimus, ex Passerum numero, quos Serpens devorasset, belli Trojani tempus auguratus est, qui pro Passeribus annos, pro Angue tempus intelligeret: ut in Serpente Saturnum significari ex hujus animalis gestamine demonstratum. Solum enim, *Tempus edax rerum, tuque invidiosa vetustas, omnia destruis*. Quare jam taceat Epicurus, neque amplius portenta derideat, neque ulterius asseveret Passerem nihil simile habere cum annis, cum & Græcorum disciplina, & hæc Ægyptiorum oracula testatissimum relinquunt, tempus annum ex figura Passeris non temere ab Homero & aliis positum.

